

e-mail: brunclik@advocatio.org , www.advocatio.org

ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ - ATTORNEYS AT LAW - RECHTSANWÄLTE

UNIE PODNIKOVÝCH PRÁVNÍKŮ ČESKÉ REPUBLIKY

PRÁVNICKÝ PODZIM

KONFERENCE

Elektronická podání v právní praxi

Mgr. Zdeněk Brunclík, advokát

brunclik@advocatio.org

www.advocatio.org

pojmy

- ◆ IT – Informační Technologie
- ◆ CMR - Client Relationship Managment
- ◆ DMS - Data Management System
- ◆ OUTSOURCING - v praxi znamená přenesení určitých aktivit a odpovědnosti na externí zdroje a partnery.
- ◆ INFORMATIZACE PRÁVA – pronikání IT do oblasti práva

Formy právních úkonů

- ◆ Ústní
- ◆ Písemná
- ◆ Konkludentní

FORMA ≠ PODOBA

Podoby ústní formy

- ◆ Ústně do protokolu
- ◆ Ústně na jednání např. soudu
- ◆ Další..., např. telefonicky, skype-audio, ICQ-audio.. atd

Podoby písemné formy úkonu

- ◆ Listinná
- ◆ Telefax, dálnopis
- ◆ Telegram
- ◆ Elektronická (e-mail s/bez ZEP, datový nosič, www fórum/diskuze, chat, Skype, ICQ, SMS, MMS)
- ◆ další...

Listinná podoba podání

- ◆ Delší reakční doba - prodlevy dopravou, doručováním, výrobou, zpracováním
- ◆ Obtížná manipulace a archivace
- ◆ Nepřehlednost, obtížné zpracování
- ◆ Výrazná ekonomická zátěž (zaměstnanci, prostor, ostraha a ochrana, hotové náklady /poštovné, tisk, papír, obálky atd./)
- ◆ Pošta negarantuje doručení určité konkrétní listiny, ale pouze zásilky jisté hmotnosti – obtížná důkazní situace.
- ◆ Obtížná autenticita listinné písemnosti-zneužití

Zaručený elektronický podpis („ZEP“) zák.č. 227/2000 Sb. od 1.října 2000

- ◆ Vyhl. MI 496/2004 Sb. o elektronických podatelkách
- ◆ Zák.č. 127/2005 Sb. o elektronických komunikacích

Podání se ZEP

- ◆ Autenticita osoby i textu
- ◆ Okamžité doručení, snadný transport
- ◆ Beznákladové
- ◆ Snadné zpracování, fulltext, CMR/DMS
- ◆ Bezproblémová archivace
- ◆ Ochrana a zabezpečení

Certifikační authority

- ◆ První certifikační autorita, a.s. <http://www.ica.cz>
- ◆ Česká pošta, s.p. (190 Kč vč. dph) <http://qca.postsignum.cz/>
- ◆ eIdentity a.s. <http://www.ie.cz/>

Praktická použitelnost ZEP postaveným naroveň listinnému podání

- ◆ SŘ, ZSDP, TŘ, SŘS
- ◆ Česká správa sociálního zabezpečení
- ◆ Výpis z rejstříku trestů
- ◆ Žádost o OP od 1.1.2006
- ◆ Obchodní rejstřík od 31.12.2006
- ◆ <http://www.portal.gov.cz>

Problémovost právní úpravy ZEP

- ◆ Roztříštěnost, nejednotnost, zmatečnost
- ◆ od 1.7.2002 v o.s.ř. pro podání nepoužitelné ust. §42!
- ◆ V o.s.ř. pouze pro příjem písemností ze strany soudu (§45f).
- ◆ Postup prací na jednotném zákonu o podáních a doručování

ObčZ - zák.č. 40/1964 Sb. ve znění zák.č. 509/1991 Sb. od 1.1.1992

§40

(4) **Písemná forma je zachována, je-li právní úkon učiněn telegraficky, dálnopisem nebo elektronickými prostředky, jež umožňují zachycení obsahu právního úkonu a určení osoby, která právní úkon učinila.**

O.S.Ř. (zák.č. 99/1963 Sb.) do 30.9.2000

§ 42

- (1) Podání je možno učinit **písemně, ústně do protokolu** nebo **telegraficky**. (...) podání má tytéž účinky, jakoby se stalo přímo u příslušného soudu.
- (...)
- (3) Podání obsahující **návrh ve věci samé** učiněné **telegraficky** je třeba písemně doplnit nejpozději do tří dnů, je-li písemné podání učiněno **telefaxem**, je třeba v téže lhůtě jej doplnit předložením jeho originálu. K těmto podáním, pokud nebyla ve stanovené lhůtě doplněna, soud nepřihlíží. Stanoví-li to soud, je účastník povinen předložit mu originál **i jiných podání** učiněných telefaxem.
- (...)

O.S.Ř. ve znění zák.č. 227/2000 Sb. od 1.10.2000 do 30.6.2002

§ 42

- (1) Podání je možno učinit písemně, ústně do protokolu, v elektronické podobě podepsané elektronicky podle zvláštních předpisů, telegraficky nebo telefaxem. (...)
- (3) Podání obsahující návrh ve věci samé učiněné telegraficky je třeba písemně doplnit nejpozději do tří dnů, je-li písemné podání učiněno telefaxem, je třeba v téže lhůtě jej doplnit předložením jeho originálu, případně písemným podáním shodného znění. K těmto podáním, pokud nebyla ve stanovené lhůtě doplněna, soud nepřihlíží. Stanoví-li to předseda senátu, je účastník povinen soudu předložit originál (písemné podání shodného znění) i jiných podání učiněných telefaxem.
- (...)

O.S.Ř. ve znění zák.č. 226/2002 Sb. od 1.7.2002 do současnosti

§ 42

- (1) Podání je možno učinit písemně, ústně do protokolu, v elektronické podobě, telegraficky nebo telefaxem. (...)
- (3) Podání obsahující návrh ve věci samé učiněné telegraficky je třeba písemně doplnit nejpozději do tří dnů, je-li písemné podání učiněno telefaxem nebo v elektronické podobě, je třeba v téže lhůtě jej doplnit předložením jeho originálu, případně písemným podáním shodného znění. K těmto podáním, pokud nebyla ve stanovené lhůtě doplněna, soud nepřihlíží. Stanoví-li to předseda senátu, je účastník povinen soudu předložit originál (písemné podání shodného znění) i jiných podání učiněných telefaxem.
- (...)

1/2002 SIS.

Instrukce Ministerstva spravedlnosti ze dne 3.12.2001, č.j. 505/2001-Org kterou se vydává vnitřní a kancelářský řád pro okresní, krajské a vrchní soudy

§ 7

Podání

Podání lze učinit **písemně, ústně do protokolu, telegraficky, na technickém nosiči dat, v elektronické podobě podepsané elektronicky podle zvláštních předpisů*)** nebo **telefaxem**. Podání učiněná ústně do protokolu sepisuje předseda senátu (samosoudce), justiční čekatel, vyšší soudní úředník a soudní tajemník.

*) Zákon č. 227/2000 Sb., o elektronickém podpisu a o změně některých dalších zákonů (zákon o elektronickém podpisu).

PÍSEMNÉ ≠ LISTINNÉ

listinná podoba, je pouze jednou z mnoha podob písemné formy (telefax, telegram, elektronická....). Pokud zákon v ust. § 42/3 o.s.ř. ukládá povinnost doplnit „písemné podání v telegrafické, telefaxové a elektronické podobě PÍSEMNÝM PODÁNÍM (bez určení podoby)“ jedná se o zmatečné ustanovení, popř. může být formálně naplněno tak, že doplním např. telefaxové elektronickým.

Lze v současné době podat civilní žalobu nebo učinit jiný úkon v civilním řízení ve věci samé v písemné formě v elektronické podobě se ZEP

bez doplnění do 3 dnů?

PLATNĚ DLE O.S.Ř.

NELZE !

**Z pohledu O.S.Ř. v současném
znění není rozdíl mezi
elektronickým podáním se ZEP a
elektronickým podáním bez ZEP !**

O.S.Ř. A PODÁNÍ NIKOLIV VE VĚCI SAMÉ

- ◆ §42/3 o.s.ř.: **Podání obsahující návrh ve věci samé** učiněné *telegraficky* je třeba písemně doplnit nejpozději do tří dnů, **je-li písemné podání** učiněno *telefaxem* nebo *ve elektronické podobě*, je třeba v téže lhůtě jej doplnit **předložením jeho originálu**, případně **písemným podáním shodného znění**. K těmto podáním, pokud nebyla ve stanovené lhůtě doplněna, soud **nepřihlíží**. **Stanoví-li to předseda senátu**, je účastník povinen soudu předložit originál (písemné podání shodného znění) **i jiných podání** učiněných telefaxem.
- ◆ V současné době **nelze postavit najisto**, zda-li podání učiněná elektronicky a telefaxem v o.s.ř., která nejsou ve věci samé **je nebo není nutné do 3 dnů doplňovat** o originál případně „písemné podání stejného znění“

Důvody pro dnešní využití elektronického podání v O.S.Ř.

- ◆ § 82/1 o.s.ř. Řízení je zahájeno **dnem, kdy došel soudu návrh na jeho zahájení** nebo kdy bylo vydáno usnesení, podle něhož se řízení zahajuje bez návrhu. (...)
- ◆ Pokud podám návrh elektronicky (e-mailem) i bez ZEP **je řízení zahájeno okamžitě**, pokud podám „v listinné podobě“ jsem odkázán na poštu a její doručení, ke kterému nemusí vůbec dojít – konsekvence do promlčení, NPZ. U důležitých věcí **mimo dosah osobního doručení** na podatelnu soudu, je tedy lépe podat „duplicitně“ do 3 dnů listinně, e-podatelny nejsou zatím příliš využívány – často rychlejší cesta ke zpracování.
- ◆ Pokud se nejedná o podání ve věci samé (tj. např. oprava podání, omluva z jednání, odpověď na výzvu soudu apod.) je elektronická podoba **nejrychlejší** (transport i výroba) a nejekonomičtější-zdarma.

Problémy u předpisů upravujících výslovně podání se ZEP (SŘ, SŘS, ZSDP, TŘ, ObchZ od12/06)

- ◆ Plná moc (jiné zmocnění jednat) a přílohy podání, pokud by nemělo dojít k ústnímu jednání
- ◆ Absence elektronické legalizace (notář, města+obce, advokát /quasi-lega.+KN/)
- ◆ Absence elektronické vidimace (notář, města+obce)
- ◆ Absence elektronických zápisů o právním úkonu (notář, exekutor)
- ◆ Možné řešení pro futuro - certifikovaným PDF (Adobe Acrobat)

Děkuji za Vaši pozornost!